

ИСЛАМ ОРКЕНИЕТИНІҢ МУЗЕЙІ АШЫЛДЫ

Касиетті Рамазан айында облыс орталығында ислам оркениетінің музей ашылды. Қирғызстандың шұмалында орталасқан 1857 жылы салынған гимарат жаңадағы мемориал болытты.

Бірнеше жыл бойы зауыттың коймасы ретінде пайдаланып келген гимараттардың кайта қалыпта көлтүрі жүмсістірілген. Биыл нысан мемлекет мемлеккеңінде болыттегі 500 млн. теңгеге есекі мешіт жондеді.

Ислам оркениетінің музейінің салтанатты ашылуына Қазақстан Мұсылмандары діни басқармасының Бас Муфтігі Наурызбай қажы Таганұлы мен облыс әкімі Айдарбек Сапаров катысты.

- Бұл оңтүстік мұсылмандардың үшін айтулы оқига. Қаламыздың 19-шығындағы тарихында мешіт кайта қалыпта келді. Гимараттың бастапқы көлбетін сактауда баса мөн берілді. Бұл тарихымызға тәжіг жасап, рухани құндылықтарды дөрірітеудің жаңын белгісі. Рухани орда дәстүрлі ислам тарихы мен мәдениетін насыхаттауга слеулі үлес көсітпен болады, - деп атап отті облыс әкімі Айдарбек Сапаров.

Бұл мешіт Соборлық мешіт ретінде тұргызылған. Гимарат зауыттың ислегіне берілгенімен Көңестік кезеңде мұнарасы бұзылмаған жағыз мешіт ретінде сакталыпты. Облыстық мұрагат директоры Сөлеі Мәйікованың айтуышына мешіт тұралы деректер Омбы, Орынбор, Уфа архивтерінен караған. Қазіргі таңда музейге жәдігерлер жиналада. Сонын бірі 18 гасырда басылған Құран кітап осында көйлілікші.

1921 жылы Петропавлда 9 мешіт болған. Соборлық мешіт күрьысы Петропавлда тұратын аязылық соудағерлердің есебінен жүргізілген. Сипаттамасына келсек, мешіт біркабаттың тастан тұргызылған. Құлшылық үйінің гимаратында шенбермен коршаған жөне сыртынан шенбер бойымен тастрармен онделген 8 тікбұрыштың тереzi бар. Бұл тереzelер алғынға дейін сакталған. Мұнара бүйір жағында орналасқан.

Аманжол НУРТАЗИН

Тұндердің төрсөсі, мың айдан да қайырлы, перштепер жерге түсін, жер бетіне береке орнайтын Қадір тұні – саударлар еселеңін жазылатын ерекше, қасиетті тұн. Алла тағала әсіл етіп былдың жылы да мәжіандықтар қасиетті Рамазан айының қадір тұнін лайықты қарсы алып, жамағат болып Жаратқанға дуга жасады.

«Береке» мешітіндегі Қадір тұні

Алдымен аудан әкімі Қайрат Омаровтың бастамасымен аудан активі ауыз бекіткен мәжіандықтарға дастархан жайы, ауызашар берді. Жыл сайындың дәстүре айналған бұл сауалтың істі аудандың жүртшылығында орналасқан арналған алғыстарын арап жатады.

Бас имам Мұхаммад Абдулла жиналған жамағатты мұбәрек түннен күттіктан, ізгі тілектерін арнады.

- Құрметті қауым! Баршаларызыға қасиетті Қадір тұн күтті болсын! Ниеттеріміз, дуга-тілектеріміз, гибадаттарының қабыл болғай! Қадір кеші - келесі жылға дейінгі тәғдір жазылатын айырықша тұн. Құран Қәрімін, түсімін ерекшеленетін жазылған кештің сауабы да ерекше. Рухани манызымен коса, қоғамдық-әлеуметтік мәні дайырықша кеш. Қала берді. Қадір тұні – дугалар қабыл болатын тұн. Сондайқтан, бұл тұндағы ганибет біліп, дүни-акыртіміз үшін, взіміз, отбасымыз, ағайын-тұыс үшін дуга жасаган азаб. Елімізге амандық, жүртшылыға тыныштық. Теуелсіз елімізге баңыздылық тілеу біздің ел алдындағы азаматтық борышымыз ері мұсылмандық сипаттың болып саналмақ», - деді аудандың бас имамы.

Мешіт асханасында еткен ауызашарда аудандың құрметті азаматтардың да кезек-кезек сөз алып, қасиетті Рамазан айында жасалып отырған қабыл болсын деп тіледі. Жиналған жамағат содан кейін сапка тұрып, кепшилікten тараих намазын оқыды.

Жиналған жамағатқа «Береке» мешітінің бас имамы Мұхаммад Абдулла Қадір тұннан қасиеттілік тұралы айтты. «Қадір» суресін қыскаша тәспірлеп, рухани көлбеті мың айдан қайырлы болған азабдан кештің артықшылықтары жайы баяндап берді. Сондай-ақ қасиетті тұнде викториналық ойнандар еткізіліп, қойылған сұрактарға дұрыс жауап бергендерге діни кітап тұбыс төрле етілді.

Қадір тұннан көлемен жамағатқа тан ата сәресі асы беріліп, таң намазын оқыған жүртшылық үйлеріне тарасты.

Сөз соңында айтартымыз, бұл күн мешітке жиналған жамағаттың Алла разының үшін жүрекпен жасаған күлшылықтары сауалтан болып, дуга тілектері қабыл болсын дейіміз!

Еркін ТӨЛЕГЕН.

Сүреттөрді түсірген Қанат ӘTEMURATOV.

Бейне шараның мақсаты – ақынның өмірі мен шыгармашылығы туралы білімдерін көнету. Мәжіан Жұмабаевтың ғылыми жұмыстарына зерттеу жүргізу, жастиардың құндылықтарға, ашықтың пән ынтымақтастық тәрбиеуел.

Іс-шараны Қабиболла Сыдықов атындағы Маңғыстау облыстық әмбебап кітапханасының директоры Зеүре Жаншакызы Айтұарова ашып, жиналғандарға құттықтау сезін арнады.

Шара барысында Сарытомар ауылындағы Мәжіан Жұмабаев музейінің директоры Айгүл Жүнислаева сез алып, ақынның тұған жері, бүгінгі музей мен басқа да тың деректер бойынша ой белісті. Сондай-ақ Айгүл Тендіккызы мұражайдың ашылу тарихына тоқталаған, Мәжіан Жұмабаевтың араб тіліндегі кітаптары мен құндың жадігерлерін арналғы тікелей әфирде көрсетті.

Сонымен көтөрілген көтөрілген барысында Мәжіан жүлдізы газетінің шефредaktori Еркебұлан Елубаев, аудандық тарихи-өлкетану мұражайдың директоры Серік Жұмагұлов, Медвеккә орта мектебінің география және биология пәннің мұғалімі Жеміла Доссова, Мәжіан Жұмабаев атындағы орта мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәннің мұғалімі Демежан Ысқақова кезек-кезек сөз сөйленді, ақынның өмірі мен шыгармашылығына, оқушылардың ақынның еңбектерінен таныстырударға әдіс-тәсілдерге тоқтапты.

Ал аудандық орталық кітапханасында библиография Марина Марий «Ұлттың туралы уағылдастырылған

поэзия падишаһы» кітап көрмесіне шолуын жасап, ақын ақталған үақыттан берігі еліміздің ақын-жазушыларының, қоғам қайраткерлерінің Мәжіанға арналған туындыларын көнінен таныстырыды.

Мәжіан Жұмабаев атындағы орта мектеп оқушылары Жасмин Қалдыбек - «Қазақ тілі», Снежана Рамазанова - «Тұган жер», Жолдасласаева Меруерт - «Сағындым» атты ақынның белгілі елendorдерін менерлеп оқын шықты. Әзізегінде Ақтау қаласының оқушылары мен студенттері де Батаиня Елемесов - «Одан», Нурғисай Есжанов - «Қазағым», Бекулан Жұмабеков - «Түркістан» атты Мәжіаның шыгармаларын оқын шықса. Нұрлыйбай Әлібек, Мұсаев Нұрсұлтан, Қуан Асылжан есімді Абыл Тарапқұны атындағы енер мектебінің оқушылары қазақтың қара добырысамын атақты «Балбырауын» және «Адай» күйлөрін орындағыды.

Жиналған жастиарды Мәжіан Жұмабаевтың жерленин жері, Мәжіан Жұмабаев пен Бауыржан Момышұлының көзdesүс faktілерінің шыныбылығынан ақынның деректерін көзінен шынайтырды. Ақынның жерлестері оқушылардың қойған барлық сұрактарына жаң-жакты жауап беріп, ресми мемліметтер мен күжаттарға сену жағдайтін жеткізді.

Кездесу соңында екі тарап алдағы уақытта да өзара ынтымақтастықпен жұмыс жасап, қазақтың біртуар азаматы, ақын ақын Мәжіан Жұмабаев туралы ақырапаралып ой белісіп, пікір алмасу

АҚЫНҒА АРНАЛҒАН БЕЙНЕКӨПІР

12 сәуір күні аудандық орталық кітапхананың оқу залиында Қабиболла Сыдықов атындағы Маңғыстау облыстық әмбебап кітапханасының бастамасымен Қажақстан мемлекеттің 130 жыл туындағына орай бейнекөпір үйіндейді.

